

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 964/2020
14.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Душан Краљевић, адвокат из ..., против туженог Основна школа „ББ“ из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, враћања на рад и исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1035/19 од 19.12.2019. године, у седници већа одржаној дана 14.01.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1035/19 од 19.12.2019. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Неготину П1 198/18 од 21.01.2019. године, у ставу 1. изреке, усвојен је тужбени захтев да се утврди да је тужилци радни однос на неодређено време код туженог престао без правног основа, па је поништено као незаконито решење директора туженог од 14.05.2015. године и истоме је наложено да тужилцу врати на рад. У ставу 2. изреке обавезан је тужени да тужилци накнади штету у виду изгубљене зараде за период од 25.03.2015. године до 13.12.2018. године, у таксативно наведеним износима и са опредељеном затезном каматом. У ставу 3. изреке обавезан је тужени да у корист тужилце уплати припадајуће доприносе из радног односа, на износе садржане ставом 2. изреке. У ставу 4. изреке обавезан је тужени да тужилци исплати износ од 226.000,00 динара, на име трошкова парничног поступка, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1035/19 од 19.12.2019. године одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена је пресуда Основног суда у Неготину П1 198/18 од 21.01.2019. године.

Благовременом и дозвољеном ревизијом тужени побија правноснажну пресуду донету у другом степену, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилца је поднела одговор на ревизију.

Испитујући законитост и правилност побијане пресуде у границама одређеним чланом 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена апсолутно битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Указивање ревизије на битну повреду одредбе парничног поступка из 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку не представља дозвољен ревизијски разлог по члану 407. став 1. тачка 1. и 2. тог закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу код туженог ОШ „ББ“ из ... на неодређено време по уговору о раду од 23.12.2011. године, на радном месту стручни сарадник психолог са 50% радног времена. Одлуком Школског одбора ОШ „ВВ“ у ... од 13.10.2014. године тужила је постављена за ВД директора те школе, до избора директора, а најдуже шест месеци. Тужени је наредног дана донео решење према коме тужили мирује радни однос док јој траје дужност дир. друге школе, а по престанку дужности има право да настави да ради на послу са ког је именована.

Решењем Министарства просвете, науке и технолошког развоја од 18.03.2015. године, тужиле је разрешена са места ВД директора ОШ „ВВ“ у ... са образложењем да не испуњава услове у погледу степена и врсте стручне спреме за обављање послова стручног сарадника – школског психолога у основној школи (што је уз остале прописане услове неопходно за обављање дужности директора школе).

Дана 28.04.2015. године, након закљученог боловања, тужила се обратила туженом са захтевом да јој пошаље распоред рада. Тужени је дана 14.05.2015. године донео оспорено решење у коме се наводи да тужила не може да се врати на рад јер не испуњава услове за пријем у радни однос у основној школи. Против овог решења тужила је приговорила, а Школски одбор тужене школе је усвојио њен приговор и наложио туженом да преиспита оспорену одлуку, што исти није учинио.

Нижестепени судови изводе закључак да је тужбени захтев основан, односно да је решење туженог којим је тужили престао радни однос незаконито, па је туженом наложено да тужилу врати на рад и да јој надокнади штету у вредности неисплаћених зарада.

Изложено становиште, као правилно, прихвата и Врховни касациони суд.

Правилан је став нижестепених судова да решење о престанку радног односа мора садржати разлоге који упућују на постојања основа за престанак радног односа, уз навођење доказа из којих су релевантне чињенице утврђене. Наведено произлази из одредбе члана 185. став 1. Закона о раду. Тужени у оспореном решењу од 14.05.2015. године није дао ваљане разлоге о испуњености услова за отказ уговора о раду тужиле. Нејасни су разлози оспореног решења да тужила не испуњава услове за пријем у радни однос. Ово, стога, што је тужила од раније била у радном односу код туженог, али је њен радни однос мировао, по члану 79. Закона о раду, због обављања дужности на другом месту. Следи да радни однос тужиле никада није ни престао да би постојала потреба поновног заснивања, већ су само права и обавезе из тог односа била у статусу мировања.

Осим тога, одлуку о престанку радног односа тужени заснива на решењу ресорног министра којим је тужили престала функција в.д. директора друге школе. У том решењу се наводи да иста не испуњава услове за заснивање радног односа на месту стручног сарадника према члану 8. Закона о основама система образовања и васпитања према

степену и врсти стручне спреме, а то је уз друге прописане претпоставке предуслов за обављање дужности директора школе. Из овога тужени изводи закључак да тужила не испуњава ни услове за рад у основној школи, на месту стручног сарадника, па зато одбија њен захтев да се врати на посао. Међутим, ако је тужени сматрао да тужила не испуњава услове за рад у погледу степена стручне спреме требало је да образложи да ли је и од каквог значаја на њен радноправни положај околност да је решењем Универзитета у Нишу бр. .. од 04.03.2010. године призната диплома тужиле издата од стране Универзитета у ..., Факултета социологије и психологије од 02.03.2009. године, којом се доказује испуњеност услова за стицање права о завршеним основним академским студијама и стеченом стручном називу – психолог. Ово је од значаја имајући у виду да члан 8. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања предвиђа да образовно-васпитни рад у установи обављају наставник, васпитач и стручни сарадник. Следећи став истог члана прописује неопходни степен високог образовања за стицање ова три статуса, правећи разлику међу лицима која су завршила студије по пропису који уређује високо образовање до 10.09.2005. године и након тога. У том смислу неопходно је било да се образложи по коме програму (пропису) је тужена стекла високо образовање. Такође, да ли је од значаја став 3. истог члана којим је прописано да наставник и васпитач изузетно може бити лице са одговарајућим високим образовањем на студијама првог степена, студијама у трајању од три године или вишим образовањем, то јест да ли је тужила анексом уговора о раду могла бити распоређена на радно место у другом законом предвиђеном звању.

На ове околности тужени није дао образложење, па је оспорено решење, као формални акт, поништено, а иста обештећена према члану 191. став 1. Закона о раду у вредности неисплаћених зарада, сходно извештају о неисплаћеним зарадама тужене школе.

Из изложеног, применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, ревизија туженог је одбијена, као неоснована, у ставу првом изреке ове пресуде.

Одлука у ставу другом изреке донета је применом члана 154. ЗПП, будући да одговор на ревизију није нужна радња у парници, па тужила нема право на накнаду трошкова по том основу.

Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић